

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

357. An idem possit Episcopus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

Questio 356. Num Papa dispensare possit in omni bigamia, quoad ordines & dignitates?

Respondeo affirmative: potest enim Papa dispensare in omni jure Ecclesiastico, etiam ab Apostolis auctoritate solum humanam constituto. *c. proposuit. de concess. preb.* jam autem ista irregularitas, & inhabilitas ad Ordines annexa bigamia non est de jure naturali, aut divino; Apostolus enim *1. ad Timoth. 3.* non auctoritate divinam, tanquam Apostolus promulgando jus divinum, sed tantum tanquam Episcopus, & pastor Ecclesie condendo legem Ecclesiasticam statuit, ut non creentur Episcopi (quo nomine comprehenduntur quoque ibi presbyteri & Diaconi. *Pirh. n. 27.* cum communi.) nisi Monogami, seu unius uxoris viri *Sanch. de mar. d. 86. n. 6.* dum autem *c. 2. de big.* dicitur: non licet contra Apostolum cum bigamis dispensare, ut promoveri possint ad Ordines: non impossibilitas, sed tantum difficultas hujus dispensationis innuitur, ita ut raro, & non nisi ex gravissima causa liceat dispensare contra hanc Apostolicam, & in tota Ecclesia receptam traditionem. *Suar. de cens. d. 49. s. 6. n. 6.* Quamvis quoad Ordines minores cum bigamo facilius dispensari possit, & solear. *Pirh. loc. cit.* Nec obstat, Papam supplere non posse defectum significationis sacramentalis, ea enim suppletio, vel etiam significatio necessaria non est, sed sufficit tolli irregularitatem ex hoc defectu ortam. *Zoel. de bigam. nu. 16.* cum communi.

Questio 357. An idem possit Episcopus?

1. Respondeo: Episcopum cum bigamis veris & interpretativis dispensare non posse quoad Ordines sacros. *c. 2. de big. Gl. ibid. v. dispensare.* cum communi, Sed neque quoad minores aut primam tonsuram, vel beneficium simplex. *Nav. cit. c. 27. n. 197.* *Suar. loc. cit. n. 4.* *Garc. de benef. n. 7. c. 6. n. 5.* *Laym. cit. c. 6. num. 7. & in c. 2. de big. Barb. alleg. 49. n. 25.* *Pialec. in praxi. p. 1. c. 1. n. 10.* *Pass. c. 27. nu. 66.* *Dian. p. 4. tr. 2. resol. 62.* & alii apud *Fagn. in cit. c. 2. nu. 29.* contra *D. Thom. in 4. dist. 27. q. 3. a. 3.* *Sylv. q. 6. v. bigamia.* *Sanch. cit. d. 86. n. 11.* *Avil. de cens. d. 8. dub. 4. concl. 3.* *Azor. p. 2. l. 5. c. 20. q. 2.* *Sayr. l. 6. c. 6. num. 11.* *Mirand.* & plures alios apud *Pass.* quorum sententiam *Pass.* dicit eo tempore, quo scripsit *S. Th.* fuisse communem, veram & certam, etiam quoad subdiaconatum, eo quod istunc necdum inter Ordines sacros numeraretur. Adhuc probabilem ceaset *Suar. n. 5.* & in praxi servare posse, ubi usu recepta. Veram probatur responsio ex *c. confidat. d. 50.* ubi prohibetur, ne quisquam Pontificum, seu Episcoporum bigamos applicet divinis ministeriis servituros. Sed neque jure communi Episcopus dispensare potest in decreto Concilii Generalis, vel juris Pontificii, nisi in casibus jure expressis, bigamos autem excludendos esse ab omnibus Ordinibus etiam minoribus, & clericatu, si non lege Apostolica, saltem in Concilio Niceno decretum est, ut refertur *c. cognoscamus dist. 34.* Neque ullibi in jure reperitur concessum Episcopis, ut possint cum bigamis dispensare quoad Ordines minores, vel Clericatum. Et detur id concessum à Martino V. *vi c. lector. dist. 34.* ut volunt adversarii (cum tamen dictum *c.* non sit Martini V. ut à Grariano inscribitur, sed Martini Braccarenis Archiep. ut ostendit

Suar. loc. cit.) fuisse que (ut ex illo textu colligi videtur) consuetudinem altquarum Ecclesiarum, ut Clerici, qui viduam uxorem duxerunt, in Clero permittentur, imò postulante necessitate ad subdiaconatum, non tamen ultra promoverentur; detur id inquam; huic consuetudini, & concessioni satis derogatum est per posteriores Canones. *c. ult. c. 2. & c. nuper. de big. in 6to. Fagn. in cit. c. 2. num. 33. & seq. & per Trid. sess. 23. c. 17.* prohibens tales Clericos ministrare ex officio, & vi Ordinis in minoribus ordinibus. *Laym. cit. c. 6. n. 7.* (unde nec Episcopum posse cum bigamo dispensare, ut in susceptis Ordinibus minoribus ministrer, etiam mortuà uxore, cum *Suar. tenet Pass. n. 67. Barb. de off. Episcopi. alleg. 49. n. 25.* & alii, contra *Nav. Valent. Rodriq. & c. apud Pass.*) sacra item Congregatio habita 30. Junii 1589. declarante, & Sixto V. approbante, ut referunt *Garc. Barb. Dian. loc. cit.* Episcopum non tantum non posse dispensare cum bigamo, ut possit accipere primam tonsuram, & beneficium simplex, sed in poenam suspendendum à collatione Ordinum, & promotum ab executione eorundem; imò huic fructus non fecisse suos. Tenentque hæc ipsa juxta *Fagn. ad c. 2. de bigam. non ord. num. 40. & 41.* etiam, dum de cetero adest justa causa dispensandi (qualis in omni dispensatione in lege Superioris adest debet) v. g. Ecclesie utilitas, vel necessitas ob ministrorum penuriam, & facilis sit ad Pontificem accessus; contrarium sentientibus in hoc casu *Sanch. cit. d. 86. n. 14.* & *Barb. alleg. 49. n. 25.* apud *Pirh. n. 31.* illis consentientem, dum causa valde gravis, & Pontifex adiri non potest. Tenent item juxta *Suar. loc. cit. n. 9.* *Turrecrem. in c. lector. d. 34.* *Zoel. de big. n. 19.* *Pass. loc. cit. n. 68.* *Dian. loc. cit.* in bigamia interpretativa confurgente ex delicto v. g. ex duplici matrimonio invalido, vel uno valido & altero invalido (etiam si delictum occultum sit, eo quod licet *Trident. sess. 24. c. 6.* concesserit Episcopis facultatem dispensandi in omni irregularitate proveniente ex delicto occulto, excepto homicidio, intelligi tamen possit *Trid.* de iis irregularitatibus, quæ ex genere suo sunt ex delicto, non verò ex bigamia, quæ per se est ex significatione, & quatenus ex delicto est, per jura equiparatur ei, quæ est ex delicto. *Pass. n. 68.*) contrarium sentientibus *Barb. loc. cit.* *Sanch. loc. cit. nu. 12.* *Præp. pol. & alii apud Pass.*

2. Respondeo secundò: potest tamen Episcopus etiam quoad Ordines majores dispensare cum bigamo similitudinario (etiam religioso. *Suar. loc. cit. n. 7.* *Sanch. n. 22.* *Laym. cit. c. 6. num. 6.* *Pirh. num. 31.*) modò hic poenitentiam egerit, & laudabilem vitam duxerit. sumitur ex *c. 1. & c. sane. de cler. conjug. Gl. ibid. præsertim, si religionem ingredi velit. c. 2. vir. eod. junctâ Gl. v. castitatem;* non enim hæc irregularitas tollitur per ingressum vel professionem religionis. *Suar. loc. cit. n. 16.* dispensare tamen nequit cum Clerico seculari post susceptos sacros ordines, vel cum religioso ducente invalidè & cognoscente viduam; sive dicatur hæc bigamia interpretativa, sive ad similitudinariam revocetur; quia talis dicitur irregularitatem contrahere indispensabilem.

c. fin. de big. non ord. Sanch. loc. cit.

n. 20. Suar. cit. c.

6. n. 7.